

Lakialoite laiksi kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Kansanedustaja Antti Kaikkonen kesk ym. ovat tehneet lakialoitteen laiksi kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (LA 84/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystoimi (StVM 36/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain (150/2011) voimaantulosäännöksen 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eläke, joka on myönnetty kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) 2 §:n 2 momentin mukaisesti, sellaisena kuin 2 §:n 2 momentti oli voimassa 28 päivänä helmikuuta 2011, lakkaa tämän lain tullessa voimaan.

Eläkkeensaajalla, jolla on maksussa tällä lailla lakkautettava eläke, on oikeus saada lakkautettun eläkkeen sijaan kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain mukaista sopeutumisrahaa kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantulosta lukien.

Eläkkeensaajalla, jonka tällä lailla lakkautettava eläke on keskeytettynä, on oikeus saada kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain mukaista sopeutumisrahaa kyseisen lain 2 §:n 2 momentin mukaisesti määräytyvän ajan tämän lain voimaantulosta lukien.

Eduskunnan kirjelmä EK 54/2018 vp

Niillä kansanedustajilla, joilla on ennen tämän lain voimaantuloa ollut oikeus tällä lailla lakautettavaan eläkkeeseen mutta jotka eivät ole mainittua eläkettä hakeneet, on oikeus saada kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain mukaista sopeutumisrahaa kyseisen lain 2 §:n 2 momentin mukaisesti määräytyvä aika tämän lain voimaantulosta lukien. Sopeutumisrahaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Jos edellä 3 tai 4 momentissa tarkoitettu eläkkeensaaja taikka 5 momentissa tarkoitettu kansanedustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, hänellä on oikeus sopeutumisrahaan 65 vuoden ikään saakka.

Mitä kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetussa laissa sopeutumisrahasta säädetään, sovelletaan muutoin myös tämän lain nojalla sopeutumisrahaa saaviin ja heidän sopeutumisrahaansa.

Laki

kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 ja 3 momentti sekä 5 ja 7 §,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 ja 3 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 5 § laissa 150/2011, 4 §:n 3 momentti laissa 864/1971 sekä 7 § laeissa 864/1971 ja 150/2011, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1531/1993, uusi 3 momentti ja 19 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Jos kansanedustaja ei ole edustajantoimen päättyessä saavuttanut eläkeikää, hänellä on oikeus sopeutumisrahaan seuraavasti:

1) sopeutumisrahaa maksetaan enintään yhden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään yhden vuoden;

2) sopeutumisrahaa maksetaan enintään kahden vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään seitsemän vuotta; tai

3) sopeutumisrahaa maksetaan enintään kolmen vuoden ajan, mikäli edustajantoimi on kestänyt vähintään 15 vuotta.

Jos kansanedustaja on sopeutumisrahan päättyessä täyttänyt 59 vuotta, sopeutumisrahaa voidaan maksaa 65 vuoden ikään asti. Sopeutumisrahan määrä on aina vähintään se määrä, joka 6 §:n 1 momentin mukaisesti karttuu yhdeksän vuoden edustajantoimesta. Sopeutumisrahasta on muutoin voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä tässä laissa säädetään.

Eduskunnan kirjelmä EK 54/2018 vp

4 §

Eläkeajaksi työkyvyttömyyseläkettä varten luetaan myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän saavuttamisen välinen aika soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olevien työntekijöiden eläkkeistä säädetään.

Eläkeajaksi luetaan niin ikään aika, jona kansanedustaja on saanut 2 momenttia soveltaen myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, milloin hänelle myöhemmin vanhuuden tai uuden työkyvyttömyyden johdosta on myönnettävä eläke tämän lain nojalla.

5 §

Eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan kuukautta kohden edustajanpalkkiosta annetun lain (328/1947), valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkiosta ja korvauksista annetun lain (1096/2006) ja Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain (1184/1994) nojalla edustajantoimesta enintään 15 viimeisen kansanedustajana toimitun täyden kalenterivuoden aikana maksettujen palkkioiden perusteella. Kunkin vuoden palkkio tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon vuoteen 2005 saakka indeksillä ja vuodesta 2005 lukien palkkakertoimella, josta säädetään työntekijän eläkelain 96, 97 ja 100 §:ssä. Kunkin vuoden palkkiosta vähennetään ensin määrä, joka vastaa sanotulle vuodelle vahvistettua työntekijän työeläkevakuutusmaksuprosenttia. Eläkkeen perusteena oleva palkkio on näin laskettujen vuosipalkkioiden keskiarvo kuukautta kohden. Jos edustajantoimi ei ole jatkunut yhtään täyttä kalenterivuotta, eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan sen aikana jatkuneiden täysien kalenterikuukausien aikana maksetuista palkkioista.

Jos 1 momentin mukaisesti laskettu eläkkeen perusteena oleva palkkio jää pienemmäksi kuin se olisi, jos eläkkeen perusteena oleva palkkio olisi laskettu 15 ensimmäisen kansanedustajana toimitun täyden kalenterivuoden palkkioiden perusteella, lasketaan eläkkeen perusteena oleva palkkio eläkkeenhakijan hakemuksesta 15 ensimmäisen kansanedustajana toimitun täyden kalenterivuoden palkkioiden perusteella.

6 §

Tämän lain 2 §:n 2 momentin mukaisesti maksettu sopeutumisraha oikeuttaa eläkkeeseen siten, että eläkettä laskettaessa otetaan huomioon 75 prosenttia sopeutumisrahan perusteena olevasta palkkiosta. Eläkkeen karttumisprosentti on 1,5 prosenttia kalenterivuotta kohden. Jos sopeutumisrahaa on 11 §:n 4 momentin mukaisesti maksettu vain siltä osin kuin sopeutumisraha ei yhdessä ansiotulojen ja pääomatulojen kanssa ylitä kansanedustajan eläkkeen enimmäismäärää, eläkettä laskettaessa otetaan huomioon se osuus sopeutumisrahan perusteena olevasta palkkiosta, joka vastaa kansanedustajalle maksetun sopeutumisrahan osuutta hänelle myönnetystä täydestä sopeutumisrahaetuudesta.

7 §

Eläke myönnetään hakemuksesta.

Tämän lain 2 §:n 2 momentin mukaista sopeutumisrahaa on haettava edustajantoimen päättämiskuukautta seuraavan kuuden kalenterikuukauden kuluessa.

Se aika, jona sopeutumisrahan maksaminen on keskeytettynä, luetaan 2 §:n 2 momentin mukaiseen määräaikaan, jolta sopeutumisrahaa maksetaan.

Eduskunnan kirjelmä EK 54/2018 vp

19 §

Kansliatoimikunta voi hakemuksesta myöntää kansanedustajana toimineelle ylimääräisen sopeutumisrahan enintään 12 kuukaudeksi, jos siihen on terveydellisiä, taloudellisia, sosiaalisia tai muita erityisiä syitä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lain 5 §:ää sovelletaan eläketapahtumaan, joka sattuu tämän lain tultua voimaan.

Laskettaessa eläkkeen perusteena olevaa palkkiota 5 §:n 1 momentin mukaisesti otetaan huomioon vain vuonna 2001 ja sen jälkeen saadut palkkiot.

Laskettaessa eläkkeen perusteena olevaa palkkiota eläkkeenhakijan hakemuksesta 5 §:n 2 momentin mukaisesti voidaan ottaa huomioon myös ennen vuotta 2001 saadut palkkiot. Ennen vuotta 2001 saadut edustaja- ja ministeripalkkiot lasketaan noudattaen soveltuvien osin eläkkeen perusteena olevan palkkion laskutapaa sellaisena kuin se oli säädettyinä 5 §:n 1 momentissa ennen kansanedustajain eläkelain muuttamisesta annetun lain (832/2004) voimaantuloa.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 3 luvun 4 §:n 2 momentti sekä 5 luvun 3 §:n 3 momentti ja 7 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 89/2016, 5 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 1457/2016 ja 7 §:n 3 momentti laissa 918/2012, seuraavasti:

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

4 §

Estävät sosiaali-etuudet

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

- 1) joka saa kansaneläkelain tai työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;
- 2) joka saa työttömyyseläkettä;

Eduskunnan kirjelmä EK 54/2018 vp

3) jolla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka jolle on myönnetty lomaa raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi taikka joka saa erityishoitorahaa;

4) siltä ajalta, jolta hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea;

5) joka saa Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetyskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

6) joka saa työeläkelakien mukaista työraueläkettä; tai

7) joka saa kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967) mukaisesta sopeutumisrahasta.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

3 §

Palkansaajan työssäoloehto

Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalla, jota ei 4 §:n 4 momentin tai 4 a §:n 1 momentin perusteella lueta työssäoloehtoon tai jona henkilö on työllistymistä edistävässä palvelussa. Lisäksi tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jona henkilö on hoitanut kansanedustajan tai ministerin tehtävää.

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

Jos henkilö on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan tai on ollut työllistymistä edistävässä palvelussa, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti. Lisäksi tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jona henkilö on hoitanut kansanedustajan tai ministerin tehtävää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan kirjelmä EK 54/2018 vp

Helsingissä 18.3.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri